

**Oświadczenie złożone przez senatorów
Kazimierza Kleinę, Andrzeja Grzyba,
Jana Wyrowińskiego, Edmunda Wittbrodta,
Romana Zaborowskiego i Leszka Czarnobaja
na 22. posiedzeniu Senatu
w dniu 30 listopada 2012 r.**

Oświadczenie skierowane do marszałka Senatu Bogdana Borusewicza

Rok 2013 wśród kilku ważnych rocznic historycznych przynosi wspomnienie postaci wielce zasłużonej dla polskiej kultury, ojczystej literatury i historii sztuki, osoby przynależnej do europejskiego kręgu wybitnych humanistów – księdza profesora Janusza Stanisława Pasierba zmarłego dwadzieścia lat temu.

Przyszły intelektualista wielkiego formatu i głębokiej wiedzy rodem z Pomorza, Janusz Stanisław Pasierb, urodził się 7 stycznia 1929 r. w Lubawie w rodzinie nauczycielskiej. Po studiach w seminarium duchownym w Pelplinie w 1952 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Następnie kontynuował studia specjalistyczne w Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, w Papieskim Instytucie Archeologii Chrześcijańskiej w Rzymie oraz na szwajcarskim uniwersytecie we Fryburgu. Uzyskał doktorat teologii i archeologii oraz habilitację z historii sztuki, otrzymał tytuł profesora nadzwyczajnego w 1972 r., a tytuł profesora zwyczajnego nauk humanistycznych – w 1982 r. Dydaktykę akademicką uprawiał w warszawskiej ATK, w Katedrze Historii Sztuki Kościelnej i w pelplińskim seminarium. W tym czasie należał do gremiów redakcyjnych takich periodyków jak „Studia Claromontana”, „Studia Pelplińskie”, „Nasza Przeszłość”, „Przegląd Katolicki” i innych. Uczestniczył w licznych zjazdach, sympozjach i spotkaniach naukowych, nie pomijając jednak wszelkich okazji do regularnych odwiedzin na Pomorzu, na Kociewiu, w Pelplinie.

Umarł w Warszawie 15 grudnia 1993 roku po długiej chorobie. Zgodnie z ostatnią wolą spoczął na cmentarzu w Pelplinie, w otoczeniu grobów swoich konfratrów, wybitnych przedstawicieli Kościoła diecezjalnego i środowiska naukowego Aten Pomorskich – tak tę stolicę biskupią ongiś nazwał profesor S. Świeżawski.

Cechowała go skromność towarzysząca nieprzeciętnej mądrości. Był nie tylko poetą i pisarzem. Przede wszystkim był duszpasterzem, pedagogiem, kaznodzieją, wykładowcą akademickim, profesorem.

Jako niekwestionowany autorytet w kręgach naukowych i kompetentny znawca zagadnień kultury, sztuki i dziedzictwa narodowego ksiądz Pasierb zasiadał w prestiżowych gremiach opiniotwórczych. Był między innymi członkiem Rady Kultury przy Prezydencie RP oraz Rady Ochrony Zabytków przy Ministrze Kultury i Sztuki, a także specjalnej Komisji Konserwacji Cudownego Obrazu Matki Boskiej Jasnogórskiej. Ten zakres doświadczeń i umiejętności spożytkował jako ceniony ekspert Konferencji Episkopatu Polski, zwłaszcza w kwestiach kultury i sztuki. Piastował stanowisko wiceprzewodniczącego Komisji Episkopatu do spraw Sztuki Kościelnej i zasiadał w Komisji Episkopatu do spraw Wydawnictw. Działał w krajowych i międzynarodowych stowarzyszeniach: Papieskiej Komisji Ochrony Dziedzictwa Artystycznego i Historycznego Kościoła, Papieskiej Międzynarodowej Akademii Maryjnej, Europejskiej Akademii Nauk i Sztuk (ASAE), Europejskim Centrum Kultury, Polskim Komitecie Narodowym ICOMOS (był jego honorowym członkiem), Komitecie Nauk o Sztuce PAN, Radzie Naukowej Instytutu Sztuki PAN, Stowarzyszeniu Historyków Sztuki, Związku Konserwatorów Polskich, Instituto del Sacro Romano Impero, jak też w Warszawskim Towarzystwie Naukowym, Stowarzyszeniu Pisarzy Polskich i PEN Clubie, a także w Klubie Inteligencji Katolickiej i Społecznym Komitecie Powązek, którego był wiceprezesem.

Ksiądz Janusz Stanisław Pasierb dla większości rodaków to głównie znakomity poeta, pisarz, eseista. W dorobku twórczym pozostawił trzynaście zbiorów poezji, siedem tomów esejów i kilkaset artykułów poświęconych rozlicznym zagadnieniom z dziedziny kultury i sztuki. Jego utwory literackie znalazły się w podręcznikach szkolnych jako znakomite przykłady współczesnej twórczości o głębokich korzeniach chrześcijańskich, wysokich walorach estetycznych i moralnych, osadzonej na wielowiekowym dziedzictwie europejskim. Jego twórczość – dzięki tłumaczeniom na wiele języków – znana jest w świecie, podobnie jak sam autor, który był także pomysłodawcą licznych konkursów, wystaw i spotkań z publicznością promujących kulturę i literaturę polską w kraju i za granicą. Dzięki wznowieniom jego utworów, ogólnopolskim konkursom recytatorskim jego imienia organizowanym w Pelplinie, licznym publikacjom książkowym jemu poświęconym,

ksiądz Pasierb ze swoją twórczością poetycko-eseistyczną jest stale obecny w świadomości współczesnego pokolenia, w tym i młodzieży – między innymi jako patron Liceum Ogólnokształcącego w Pelplinie i Zespołu Szkół Ekonomicznych w Tczewie.

Pomorze i Pelplin ogłosiły rok 2013 Rokiem ks. prof. Janusza St. Pasierba, prawdziwego luminarza nauki i literatury, humanisty, utalentowanego poety i eseisty, opiekuna narodowego dziedzictwa kultury, Europejczyka, Polaka, Pomorzana, człowieka wybitnie zasłużonego dla Ojczyzny i Kościoła.

Przypominamy postać i dorobek księdza profesora Janusza Stanisława Pasierba przekonani o tym, że jego mądrości i zasługi winny być dla nas wzorem i zobowiązaniem do twórczego działania.

Kazimierz Kleina
Andrzej Grzyb
Jan Wyrowiński
Edmund Wittbrodt
Roman Zaborowski
Leszek Czarnobaj